

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ДМИТРЕНКО Богдан Михайлович

УДК 330.322

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
«Формування інвестиційної політики
сільськогосподарських підприємств»

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістра

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Богдан ДМИТРЕНКО

Керівник роботи
Недільська Лариса Василівна
к.е.н., доцент

Житомир – 2025

Робота виконана на кафедрі фінансів і кредиту Поліського національного університету

Рецензент:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету, д.е.н., проф. Малюга Наталія Михайлівна

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

_____ допустити до захисту _____

Голова комісії _____ Олександр ВІЛЕНЧУК

Висновок кафедри фінансів і кредиту за результатами попереднього захисту:
допустити до захисту.

Протокол засідання кафедри фінансів і кредиту № __ від «__» грудня 2025 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту _____ Лариса НЕДІЛЬСЬКА

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **Богдан Михайлович ДМИТРЕНКО** захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____,

за університетською шкалою _____

Секретар ЕК _____ Тетяна ТОВСТУХА

«__» грудня 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Дмитренко Б.М. Формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств. – *Кваліфікаційна робота на правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. – Поліський національний університет, Житомир, 2025.

У кваліфікаційній роботі досліджено процес формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств в умовах сучасного аграрного ринку. Проаналізовано фактори, що визначають інвестиційну активність підприємств, структуру та джерела інвестиційних ресурсів, а також механізми оцінювання ефективності інвестиційних рішень. Запропоновано напрями підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств і вдосконалення їх інвестиційної стратегії.

Ключові слова: інвестиційна політика, інвестиційні ресурси, аграрні підприємства, інвестиційна привабливість, інвестиційна стратегія, ефективність інвестицій.

SUMMARY

Dmytrenko B.M. Formation of the Investment Policy of Agricultural Enterprises. – *Qualification work on the rights of a manuscript.*

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 072 – Finance, Banking, Insurance and Stock Market. – Polissia National University, Zhytomyr, 2025.

The qualification thesis examines the process of forming the investment policy of agricultural enterprises in the conditions of the modern agrarian market. The factors determining the investment activity of enterprises, the structure and sources of investment resources, as well as the mechanisms for evaluating the effectiveness of investment decisions are analyzed. The study proposes directions for increasing the investment attractiveness of agricultural enterprises and improving their investment strategy.

Keywords: investment policy, investment resources, agricultural enterprises, investment attractiveness, investment strategy, investment efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічний зміст інвестиційної діяльності підприємства.....	8
1.2. Ключові елементи та механізми інвестиційної політики підприємства...	10
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	
2.1. Оцінка сучасного стану інвестиційної діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств.....	
2.2. Аналіз інвестиційної діяльності ПрАТ «Агрохолдинг Авангард».....	16
Висновки до розділу 2.....	21
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	
3.1. Побудова ефективної фінансової стратегії сільськогосподарських підприємств з врахуванням базових принципів інвестиційної політики	23
3.2 Удосконалення інвестиційної політики ПрАТ «Агрохолдинг Авангард».....	26
Висновки до розділу 3.....	28
ВИСНОВКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми та аналіз останніх досліджень. У сучасних умовах нестабільності економічного середовища та зростаючої конкуренції аграрний сектор України потребує ефективного управління інвестиційними ресурсами для забезпечення сталого розвитку. Інвестиційна політика сільськогосподарських підприємств є ключовим інструментом модернізації виробництва, впровадження інновацій та підвищення конкурентоспроможності. Тому діагностика та постійний моніторинг її стану дозволяють своєчасно виявляти проблемні зони, оцінювати ефективність залучених інвестицій та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Актуальність теми зумовлена необхідністю удосконалення підходів до формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств як важливої складової їхнього стратегічного розвитку.

Проведення інвестиційної політики постійно супроводжується пошуком ефективних управлінських підходів до підвищення результативності інвестиційної діяльності як на рівні підприємств, так і в масштабах галузі та економіки країни загалом. Цій проблематиці приділяли увагу як українські, так і зарубіжні науковці, зокрема Л.М. Борщ, С.В. Васильєв, Л.Дж. Гітман, В.Г. Федоренко та багато інших. Попри значну теоретичну базу, актуальними залишаються питання удосконалення науково-методичних засад активізації інвестиційної діяльності, що й зумовило вибір теми цього дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичне та методичне обґрунтування підходів до формування та реалізації інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств з метою підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю в умовах сучасних економічних викликів.

У межах визначеної мети кваліфікаційної роботи були поставлені наступні **завдання:**

- розкрити економічну сутність інвестиційної діяльності підприємства та її значення в умовах ринкової економіки;

- дослідити основні елементи та механізми формування інвестиційної політики підприємства;
- проаналізувати сучасний стан інвестиційної діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств і, зокрема, виявити основні тенденції;
- оцінити ефективність інвестиційної діяльності підприємства із застосуванням SWOT-аналізу;
- обґрунтувати напрями удосконалення інвестиційної політики підприємства на основі розробки ефективної фінансової стратегії.

Об'єкт і предмет дослідження. *Об'єктом дослідження* кваліфікаційної роботи є процес формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств. *Предметом дослідження* є сукупність теоретичних, методичних та практичних підходів до формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних економічних методів, що забезпечили комплексний аналіз теми. Застосовано аналіз і синтез для узагальнення теоретичних підходів, порівняльний і графічний аналіз - для оцінки динаміки інвестиційної діяльності підприємств. Методи індукції та дедукції використано для формування логічних висновків. SWOT-аналіз дав змогу визначити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози інвестиційного розвитку. Також використано емпіричні методи збору інформації, що підвищили достовірність отриманих результатів.

Елементи наукової новизни одержаних результатів полягають в обґрунтуванні підходів до формування інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств з урахуванням сучасних умов аграрного ринку.

Практичне значення отриманих результатів. Практичне значення результатів полягає у можливості використання запропонованих підходів і рекомендацій для вдосконалення інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств. Отримані результати можуть слугувати основою для підвищення

ефективності управління інвестиційними ресурсами, обґрунтування інвестиційних рішень та формування дієвих інструментів стратегічного розвитку аграрних підприємств.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. У ході підготовки кваліфікаційної роботи було розроблено й оприлюднено три тези доповідей, які ввійшли до збірників матеріалів науково-практичних конференцій:

1. Фундаментальні складові фінансового механізму інвестиційної політики підприємств: Фінансове забезпечення економіки: матеріали VIII науково-практичної студентської конференції, 30 травня 2025 р. Житомир: Поліський університет. 2025. С. 41-44.

2. Орієнтири інвестиційної діяльності агрохолдингів в умовах зовнішніх викликів : Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 листопада 2025 р. Кропивницький : Центральноукраїнський національний технічний університет. 2025. С.

3. Алгоритм формування інвестиційної політики аграрного підприємства: Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі : зб. праць учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (6-7 листоп. 2025 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2025. С. 193-195.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Основна частина кваліфікаційної роботи займає 26 сторінок та містить вступ, три розділи з висновками до кожного, узагальнені висновки й перелік використаних джерел обсягом 44 найменувань. Ілюстративна складова представлена 6 таблицями та 3 рисунками.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічний зміст інвестиційної діяльності підприємства

Успішна реалізація асиміляційних намірів України в світову економічну структуру, швидкий темп впровадження науково-технічного прогресу, показник соціального і економічного розвитку країни пропорційно залежать від ефективності великої кількості основоположних процесів, які виникають в суспільстві, серед надзвичайно вагомих основоположних процесів виступає інвестування: як на макrorівні так і на мікрорівні, має дуже чутливе значення для різної кількості внутрішніх і зовнішніх ризиків, їх впливовість позначає умови та властивості надходження інвестиційних ресурсів в територіально окремі регіони країни, громади та відокремлені господарства.

Згідно з законом України «Про інвестиційну діяльність» визнано, що «інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [37]. Законодавством визначено що, до інвестиційних цінностей належать матеріальні активи (гроші, банківські вклади, паї, акції, облігації, крім векселів), рухоме та нерухоме майно (будівлі, обладнання, склади), інтелектуальна власність, а також знання і виробничий досвід, оформлені у вигляді технічної документації або «ноу-хау», що не захищені патентом. Крім того, інвестиції можуть включати права на користування землею, водними ресурсами, нерухомістю та іншим майном [35].

У Податковому кодексі України, зазначено, що «інвестиції – це господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін активів на кошти або майно. Дане визначення не враховує інвестиційних

вкладень в оборотні засоби. Крім цього, обмін коштів на майно, чи майна на майно може означати лише зміну форми активів, а не нову інвестицію» [35].

Інвестиційна діяльність, що спрямовується задля утворення або придбання, перебудову та технічне переобладнання основних засобів, бажаний термін корисної дії яких переважає один рік, відбувається у формі капітальних інвестиційних вкладень. Наразі подібне трактування інвестицій є дещо спрощеним, оскільки інвестування не зводиться до простого обміну активів на гроші чи майно. Навпаки, це процес спрямування фінансових ресурсів у матеріальні, нематеріальні або фінансові активи з метою подальшого отримання прибутку. Крім того, інвестиції не можна розглядати лише як господарську операцію – скоріше, це форма капіталу, яка може бути спрямована на розвиток підприємницької діяльності. Варто наголосити, що інвестування - це не щоденна фінансова операція, а довгостроковий процес, метою якого є отримання економічної вигоди в майбутньому.

Умовно інвестиційну діяльність можна поділити на дві складові: перша – це інвестиції в запаси, які не споживаються у звітному періоді, а накопичуються; друга – вкладення у розвиток виробничого потенціалу, зокрема у будівництво, техніку та обладнання.

Довгань Ю.В трактує важливість залежності інвестиційної політики з позиції управління як «результативність інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств залежить від ефективності функціонування системи управління інноваційно-інвестиційними процесами, здатності менеджменту швидко реагувати на зміни в економічному середовищі та приймати оптимальні інноваційно-інвестиційні управлінські рішення із врахуванням факторів ризику та невизначеності» [17].

Особливу увагу, щодо інтересів інвесторів приділяє Волошенко С. В., яка виділяє поняття «інвестиційна привабливість» і вказує, що це потенційний інтерес інвестора, а також територіальні фактори виробництва та збуту продукції, що безпосередньо пов'язано, по-перше, з інвестиційним кліматом

регіону, по-друге, з показниками ефективності реалізації інвестиційних проєктів [7].

Інвестиційна діяльність є багатограним економічним явищем, яке охоплює не лише юридичні та фінансові аспекти, а й стратегічні підходи до формування довгострокового розвитку підприємств і національної економіки загалом. Її ефективність значною мірою залежить від законодавчої бази, інституційного середовища, внутрішньої політики підприємств та здатності управлінських структур адаптуватися до динамічних умов зовнішнього середовища. Оскільки інвестиції виступають не просто інструментом оновлення основних фондів чи джерелом прибутку, а важелем інноваційного прориву, важливим завданням є формування раціональної, гнучкої та ефективної інвестиційної політики.

1.2 Ключові елементи та механізми інвестиційної політики підприємства

Покращення функціоналу механізмів інвестиційного розвитку підприємства здійснюється на запоруках дотримання основних принципів: специфічні та базові. Тому дане питання зазначає, що використання більшості інвестиційних проєктів не реалізується без належного фінансового забезпечення, яке встановлюється: досягненням залучення потрібних об'ємів інвестиційної підтримки; об'єктивної інвестиційної політики; власних коштів; використання державних грантів і зв'язками з венчурними фондами. Застосування різноманітних підходів дає змогу підприємству бути більш маневреним в затвердженні управлінських рішень, враховуючи важку економічну систему та «форс мажорну» ситуацію таку як військові дії в країні.

Фінансовий механізм інвестиційної політики підприємства являє собою багатокомпонентну систему, що охоплює нормативно-правові, методичні, інформаційні та інструментальні елементи. Кожна з цих складових виконує

окрему функцію, однак у сукупності вони забезпечують цілісність і стабільність інвестиційного процесу. Водночас важливим є не лише наявність цих елементів, а й узгодженість між ними, що дозволяє забезпечити динамічну адаптацію інвестиційної політики до змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства [17].

До ключових функцій фінансового механізму належать: формування інвестиційних ресурсів, розподіл фінансових потоків за пріоритетами, контроль за ефективністю використання коштів, а також стимулювання інвестиційної активності. Залежно від цілей і стратегії підприємства, конкретні інструменти та методи, які застосовуються у межах фінансового механізму, можуть змінюватися. Проте основна його структура залишається відносно сталою, а її розуміння є базовим для будь-якої системи управління інвестиціями [17].

Для кращого розуміння логіки функціонування фінансового механізму доцільно розглянути його фундаментальні складові у вигляді структурної схеми, яка відображає ключові елементи механізму та зв'язки між ними (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Фундаментальні складові фінансового механізму інвестиційної політики підприємства

Джерело: сформовано автором.

Представлена на рисунку структура фінансового механізму інвестиційної політики підприємства дозволяє комплексно уявити всі ключові складові, що забезпечують ефективність управління інвестиційною діяльністю. Вона демонструє тісний взаємозв'язок між інформаційною, нормативно-правовою та інструментальною основою, а також методами і важелями реалізації інвестиційної стратегії. Такий підхід дозволяє підприємству адаптувати фінансовий механізм до змін ринкового середовища, законодавчих вимог і власних стратегічних пріоритетів.

Нормативно-правове регулювання механізму інвестиційної політики підприємства включає систему законів, підзаконних актів, нормативів і стандартів, що визначають правові умови, правила та обмеження інвестиційної діяльності в країні. Воно формує юридичне середовище для прийняття та реалізації інвестиційних рішень і виступає базою, що визначає «правила гри» на інвестиційному полі, тоді як інформаційне забезпечення створює підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Інформаційне забезпечення формує аналітичну основу для оцінки, планування, реалізації та контролю інвестиційних проєктів. Фінансові методи механізму інвестиційної політики підприємства – це сукупність інструментів та прийомів фінансового аналізу, планування і контролю, які використовуються для обґрунтування, вибору та реалізації інвестиційних рішень. Вони дозволяють оцінити доцільність інвестування, ефективність використання капіталу та рівень ризику і реалізуються через застосування відповідних фінансових важелів, зокрема податкових пільг, кредитних інструментів, державних програм стимулювання тощо. Фінансові важелі механізму інвестиційної політики підприємства дозволяють забезпечити фінансову стійкість підприємства під час реалізації інвестиційних проєктів та досягти стратегічних цілей розвитку. У сукупності всі окреслені елементи дозволяють сформувати гнучкий, адаптивний і орієнтований на результат механізм.

Зважаючи на вагомість та прийнятність такого підходу для різноманітних об'єктів дослідження та враховуючи роль соціальної та екологічної складових у

розвитку як суб'єктів, що господарюють, так і економіки загалом, такі науковці як Недільська Л. В. та Куровська Н. О. пропонують наступну модифікацію оцінки інвестиційної привабливості підприємств [30] подану у Додатку Б :

$$\text{ШІп} = \text{Ікі} + \text{Ік} + \text{Ікб} + \text{Ідкз} + \text{Іп} + \text{Ізі} + \text{Ізп} - \text{Ів}.$$

Інтегральний показник інвестиційної привабливості підприємства (ШІп) є комплексною характеристикою, що відображає здатність підприємства залучати інвестиції шляхом оцінки низки фінансових, економічних, соціальних та екологічних чинників. Данна система показників дозволяє всебічно оцінити інвестиційний потенціал підприємства та ідентифікувати ключові фактори, які впливають на його привабливість для інвесторів [30].

Значущість інтегрального показника полягає в його здатності синтезувати окремі елементи в один узагальнений індикатор, що спрощує прийняття управлінських рішень щодо доцільності інвестування. Особливо важливо, що формула враховує не лише класичні фінансові метрики (як-от приріст капіталу чи рівень кредитної заборгованості), а й екологічний фактор (приріст викидів парникових газів) та соціальні аспекти (заробітна плата працівників у порівнянні з регіональним рівнем). Це відповідає сучасним підходам до сталого розвитку й демонструє, що інвестиційна привабливість повинна оцінюватися не лише з погляду прибутковості, але й у контексті корпоративної відповідальності [30].

Запропонована методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства дозволяє не лише здійснити ретроспективний аналіз його фінансово-господарської діяльності, а й слугує ефективним інструментом прогнозування подальших перспектив розвитку. Завдяки структурованій формулі, яка об'єднує дев'ять ключових індикаторів, підприємство може виявити свої слабкі місця та зосередити ресурси на підвищенні конкретних параметрів, таким чином, методика має не лише діагностичний, а й коригувальний потенціал.

Для підприємств така методика є зручним інструментом внутрішнього контролю та стратегічного планування. У сучасних умовах глобальної нестабільності, викликаній зокрема воєнними діями, подібні комплексні індикатори набувають особливої ваги, адже дозволяють оперативно реагувати на

зміни зовнішнього середовища та забезпечувати стабільний розвиток навіть за несприятливих обставин.

Висновки до розділу 1

1. Проведений аналіз теоретичних засад інвестиційної діяльності показав, що інвестування є багатогранним процесом, який охоплює фінансові, матеріальні та інтелектуальні ресурси і спрямований на отримання економічної вигоди, соціального та екологічного ефекту. Вивчено ключові визначення інвестицій та нормативно-правові аспекти їх регулювання, що забезпечують стабільність і передбачуваність інвестиційного процесу в умовах динамічного економічного середовища.

2. Фінансовий механізм інвестиційної політики підприємства є ключовим елементом системи управління інвестиційною діяльністю, що визначає ефективність реалізації стратегічних цілей розвитку. Його багатокomпонентна структура, яка включає нормативно-правові, методичні, інформаційні та інструментальні складові, забезпечує цілісність і адаптивність управлінських рішень. Злагоджена взаємодія цих елементів дозволяє підприємству оперативно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі та раціонально використовувати інвестиційні ресурси. Тому вдосконалення фінансового механізму є передумовою підвищення інвестиційної активності та конкурентоспроможності підприємства в умовах сучасної економіки.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

2.1 Оцінка сучасного стану інвестиційної діяльності вітчизняних сільськогосподарських підприємств

Важливу роль в економічній системі України займає агросектор. Встановлення механізмів інвестування в сільськогосподарську діяльність посідає важливу роль в забезпеченні сталого розвитку фінансової стійкості бізнесу. Збільшення прибутковості в даному аспекті господарювання надасть більші надходження в державний бюджет. Тому, інвестиційною політикою агропромислових підприємств зацікавиться не тільки приватні інвестори а насамперед держава за допомогою масштабних інвестиційних проєктів.

Наразі ключовими суб'єктами аграрного сектору економіки України виступають великі та середні агровиробники, які здебільшого представлені у вигляді агрохолдингів. Саме такі структури виробляють левову частину усієї вітчизняної агропродукції і завдяки диверсифікованості виробництва мають найширші можливості для ефективної інвестиційної діяльності. Водночас, вітчизняні агрохолдинги виступають рушієм інвестиційного розвитку аграрної сфери завдяки широким можливостям впровадження різноманітних інновацій та інвестиційних проєктів, ефективному управлінню інвестиційними ресурсами.

Зважаючи на складні умови функціонування, аналіз інвестиційної спроможності вітчизняних агрохолдингів дозволяє виявити сильні та слабкі сторони їх стратегічного розвитку. Для оцінки внутрішнього потенціалу підприємств та можливих зовнішніх загроз ефективним інструментом є SWOT-аналіз (табл. 2.1). Проведений SWOT-аналіз свідчить, що агрохолдинги мають значний інвестиційний потенціал, зумовлений їхньою ринковою позицією, сучасною виробничою базою та високою якістю продукції.

Таблиця 2.1

Матриця SWOT-аналізу ключових факторів інвестиційної спроможності агрохолдингів

S — Strengths (Сильні сторони)	W — Weaknesses (Слабкі сторони)
Лідери на ринку	Залежність від умов експорту
Сучасні виробничі потужності	Фінансова нестабільність
Повний виробничий цикл	Складна структура власності
Експортний потенціал	Обмежена гнучкість управління
Висока якість продукції	Вразливість до епідемій серед тварин
O — Opportunities (Можливості)	T — Threats (Загрози)
Розширення внутрішнього ринку	Політична та економічна нестабільність
Інновації та модернізація	Військові дії та окупація територій
Зміцнення позицій на нових ринках	Коливання цін на корми, енергоносії
Впровадження зелених технологій	Посилення конкуренції

Джерело: складено автором.

Сукупність сильних сторін створює передумови для подальшої модернізації та розширення діяльності, особливо за умов ефективного використання внутрішніх і зовнішніх можливостей, таких як впровадження інновацій, вихід на нові ринки та розвиток екологічно орієнтованих технологій. Водночас ідентифіковані слабкі сторони та зовнішні загрози - фінансова нестабільність, чутливість до змін експортного середовища, військові ризики та коливання ринкових факторів – суттєво ускладнюють процес прийняття інвестиційних рішень.

Підвищення інвестиційної спроможності агрохолдингів потребує посилення фінансової стійкості, удосконалення управлінських механізмів та розширення інноваційної складової. Рациональне використання можливостей зовнішнього середовища за умови контролю ключових ризиків дозволить не лише зміцнити конкурентні позиції, а й сформувавши передумови для сталого розвитку аграрного сектору в умовах економічної та політичної нестабільності.

2.2 Аналіз інвестиційної діяльності ПрАТ «Агрохолдинг Авангард»

Розглядаючи практичне втілення інвестиційної політики сільськогосподарських підприємств, доцільно звернути увагу на діяльність

ПрАТ «Агрохолдинг Авангард». Це підприємство демонструє, як стратегічно продумана інвестиційна політика сприяє стабільному розвитку в умовах конкурентного аграрного середовища. Вертикально інтегрована структура виробництва дає змогу контролювати всі етапи технологічного ланцюга, оптимізувати витрати та підвищувати якість продукції. Широке територіальне охоплення діяльності підприємства та системний підхід до формування й реалізації інвестиційних проектів підсилюють його позиції на внутрішньому ринку та визначають вагомий внесок у розвиток національного агропромислового комплексу [32].

З метою проведення комплексного аналізу фінансового стану ПрАТ "Агрохолдинг Авангард" доцільно дослідити динаміку ключових фінансових коефіцієнтів за останні три роки. У табл. 2.2 представлено основні показники ліквідності, структури капіталу та фінансової стійкості підприємства за 2022–2024 р., що дозволяє зробити висновки щодо його платоспроможності, фінансової незалежності та здатності ефективно управляти власними й залученими ресурсами.

Таблиця 2.2

Аналітичний баланс ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» у 2022-2024 рр.

Назва показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Коефіцієнт покриття загальний (платоспроможності)	0,24	0,25	1,25	1,01
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,001	0,005	0,007	0,01
Коефіцієнт абсолютної (термінової) ліквідності	0,001	0,005	0,007	0,01
Частка оборотних коштів у загальній сумі активів	0,11	0,12	0,08	-0,03
Частка виробничих запасів у оборотних активах	0,10	0,13	0,23	0,13
Коефіцієнт автономії	0,51	0,49	0,33	-0,19
Коефіцієнт фінансової залежності	1,95	2,04	3,06	1,11
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,64	-0,69	-1,51	-0,87
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,49	0,51	0,10	-0,38
Коефіцієнт покриття поточний	0,24	0,25	1,25	1,01
Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	0,95	1,04	0,32	-0,63
Коефіцієнт забезпечення власними коштами	1,06	0,96	3,17	2,11

Джерело: розроблено на основі фінансової звітності

Аналіз аналітичного балансу свідчить про суттєве покращення загального рівня платоспроможності підприємства: коефіцієнт покриття зріс з 0,24 у 2022 р.

до 1,25 у 2024 р., що є позитивною тенденцією. Проте показники швидкої та абсолютної ліквідності залишаються на критично низькому рівні, хоча й демонструють незначне зростання. Структура капіталу зазнала змін: коефіцієнт автономії знизився з 0,51 до 0,33, що свідчить про зростання залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Погіршення показника маневреності власного капіталу також вказує на зменшення гнучкості у використанні ресурсів. У цілому, попри окремі позитивні зміни, фінансова стійкість підприємства потребує подальшого зміцнення, зокрема за рахунок покращення ліквідності та зниження фінансової залежності.

Оцінка дотримання золотих правил балансу та фінансування дає змогу глибше проаналізувати фінансову стійкість підприємства та ефективність структури його активів і пасивів. Зокрема, ці показники дають уявлення про те, наскільки стабільно ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» фінансує свої довгострокові та короткострокові зобов'язання відповідними джерелами. У табл. 2.3 представлено динаміку ключових співвідношень за 2022-2024 рр., які дозволяють оцінити рівень фінансової збалансованості підприємства.

Таблиця 2.3

Золоті правила балансу та фінансування ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» у 2022-2024 рр.

Назва показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Співвідношення довгострокових активами з довгостроковими пасивів	1,64	1,69	2,51	0,87
Співвідношення короткострокових активами з короткостроковими пасивів	0,24	0,25	0,13	- 0,11
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	2,13	1,65	0,96	- 1,18

Джерело: розроблено на основі фінансової звітності

Аналіз даних свідчить, що підприємство дотримується золотого правила фінансування у частині забезпечення довгострокових активів відповідними довгостроковими джерелами: співвідношення перевищує одиницю в усі роки, а в 2024 р. досягло значення 2,51, що вказує на достатній рівень капітального покриття. Водночас ситуація з короткостроковими зобов'язаннями викликає занепокоєння - відповідне співвідношення знизилося з 0,24 у 2022 р. до 0,13 у 2024 р., що свідчить про нестачу оборотних активів для погашення поточних

боргів. Також спостерігається негативна динаміка у співвідношенні дебіторської та кредиторської заборгованості: воно знизилося до рівня менше 1, що може означати зростання ризику неплатежів і зниження платоспроможності підприємства у короткостроковій перспективі. Загалом, для збереження фінансової рівноваги підприємству необхідно вжити заходів щодо оптимізації оборотного капіталу та управління дебіторською заборгованістю.

Для комплексної оцінки ефективності діяльності підприємства доцільно проаналізувати основні фінансові результати, які відображають рівень використання ресурсів, оборотність капіталу та прибутковість. У табл. 2.4 наведено ключові показники, що характеризують динаміку фінансових результатів ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» за 2022–2024 рр.. Це дозволяє виявити сильні та слабкі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства та зробити висновки щодо ефективності управління активами і власним капіталом.

Таблиця 2.4

**Аналітичний звіт про фінансові результати
ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» у 2022-2024 рр.**

Назва показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,98	1,07	2,04	1,06
Тривалість обороту оборотних активів	367,14	336,70	176,48	-190,66
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,21	0,26	0,49	0,29
Тривалість обороту власного капіталу	1743,72	1374,97	729,02	-1 014,70
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,05	-0,49	-0,04	0,01
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0,04	0,11	0,04	0,00
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності	-0,27	-2,05	-0,09	0,18

Джерело: розроблено на основі фінансової звітності

Аналіз показників свідчить про значне покращення оборотності активів: коефіцієнт оборотності оборотних активів зріс більш ніж удвічі, що позитивно позначилося на тривалості їх обороту - зменшення на 190 днів свідчить про пришвидшення обігу ресурсів. Оборотність власного капіталу також зросла, що вказує на підвищення ефективності його використання. Проте коефіцієнт рентабельності реалізації залишилася незмінною на рівні 0,04, а коефіцієнт рентабельності господарської діяльності хоча й зросла, все ж залишилася

від'ємною, що свідчить про наявність збитків. Найбільше занепокоєння викликає нестабільність рентабельності власного капіталу, яка у 2023 р. мала суттєве від'ємне значення.

Загалом, підприємство демонструє позитивну динаміку з точки зору оборотності, однак залишається потреба у підвищенні ефективності основної діяльності для забезпечення стійкої прибутковості.

ПрАТ «Агрохолдинг Авангард», як і більшість вітчизняних агрохолдингів, демонструє значні внутрішні переваги: лідерські позиції на ринку, вертикальну інтеграцію виробництва та високу якість продукції. Водночас існують внутрішні обмеження, такі як фінансова нестабільність, складна структура управління та вразливість до епідемій птиці, що можуть стримувати розвиток та залучення інвестицій. Зовнішнє середовище цього агрохолдингу створює як можливості, так і загрози: компанія може скористатися розширенням внутрішнього ринку, впровадженням інновацій та модернізацією виробництва, а також зміцненням позицій на нових ринках і застосуванням «зелених» технологій. Водночас політична та економічна нестабільність, військові дії, коливання цін на корми та енергоносії, а також посилення конкуренції є серйозними загрозами для ефективної діяльності.

Пріоритетність напрямів капіталовкладень ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» прослідковується у структурі інвестицій у межах необоротних активів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз структури інвестицій в структурі необоротних активів ПрАТ «Агрохолдинг Авангард», у 2022-2024 рр. %

Назва показника	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Нематеріальні активи	0,03	0,02	0,05	0,02
Незавершені капітальні інвестиції	81,71	82,83	83,63	1,92
Основні засоби	18,26	16,13	16,32	-1,94
Необоротні активи	100,00	100,00	100,00	X

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності

Так, домінуюча частка в структурі необоротних активів належить незавершеним капітальним інвестиціям (81,71 % у 2022 р. та 83,63 % у 2024 р.),

що відображає активну реалізацію довгострокових проєктів агрохолдингу. Однак, існуючі воєнно-політичні ризики загрожують можливими затримками у завершенні таких планів. Не значне зменшення питомої ваги основних засобів може свідчити про зношення старих та уповільнення введення нових об'єктів у експлуатацію. Водночас частка нематеріальних активів залишається незначною, що характерно для аграрного сектору.

У такій ситуації необхідним є посилення контролю за реалізацією інвестиційних програм та прискорення введення активів в експлуатацію для досягнення економічної віддачі. Аналіз інвестиційної діяльності також показує, що зменшення частки основних засобів підкреслює потребу у прискоренні реалізації інвестиційних проєктів.

Отже, аналіз інвестиційної активності ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» свідчить про поєднання високого внутрішнього потенціалу підприємства з наявністю істотних ризиків зовнішнього середовища. Переважання незавершених капітальних інвестицій у структурі активів відображає активну реалізацію інвестиційних проєктів, проте затримки з їх завершенням знижують ефективність використання ресурсів. Для забезпечення стійкого розвитку агрохолдингу необхідними є: посилення контролю за інвестиційними процесами, оптимізація структури витрат та використання наявних конкурентних переваг у поєднанні з адаптацією до викликів ринкового середовища. Крім того, ключовим завданням має бути дотримання балансу між активним інвестуванням у довгострокові проєкти та контролем за їх завершенням, що забезпечить стабільний розвиток та підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Висновки до розділу 2

1. Інвестиційна діяльність вітчизняних сільськогосподарських підприємств характеризується значним потенціалом, зосередженим переважно у великих і

середніх агрохолдингах, які забезпечують основну частку виробництва аграрної продукції. Проведений SWOT-аналіз підтвердив, що наявність сучасної виробничої бази, експортного потенціалу та повного виробничого циклу формує сприятливі передумови для залучення інвестицій. Водночас фінансова нестабільність, залежність від зовнішніх ринків, коливання цін на ресурси та воєнні ризики істотно підвищують інвестиційні ризики, що стримує активність як приватних інвесторів, так і кредитних установ. Це зумовлює необхідність удосконалення фінансових механізмів інвестиційної політики та посилення державної підтримки аграрного сектору.

2. Аналіз інвестиційної діяльності ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» показав позитивні зрушення у фінансовому стані підприємства, зокрема зростання коефіцієнта покриття з 0,24 у 2022 р. до 1,25 у 2024 р. та підвищення коефіцієнта оборотності оборотних активів з 0,98 до 2,04. Водночас зниження коефіцієнта автономії з 0,51 до 0,33 та погіршення маневреності власного капіталу до $-1,51$ свідчать про зростання фінансової залежності та обмежену гнучкість у використанні власних ресурсів. Переважання незавершених капітальних інвестицій у структурі необоротних активів (83,63 % у 2024 р.) вказує на активну інвестиційну фазу підприємства, проте затримки з введенням активів в експлуатацію знижують ефективність інвестованого капіталу та потребують посилення фінансового контролю за реалізацією інвестиційних проєктів.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Побудова ефективної фінансової стратегії сільськогосподарських підприємств з врахуванням базових принципів інвестиційної політики

Інвестиційна політика забезпечує ефективне управління фінансовими ресурсами. Вона допомагає визначити оптимальне співвідношення власного й позикового капіталу, раціонально розподілити кошти між поточними й довгостроковими потребами, уникнути перевитрат і надмірного ризику. Таким чином у сучасних умовах невизначеності інвестиційна політика стає інструментом антикризового управління, адже дозволяє формувати резерви, підтримувати ліквідність, а також планувати сценарії розвитку підприємства за різних варіантів впливу зовнішнього середовища. Для аграрних компаній інвестиції також відіграють важливу роль, проте в умовах зовнішніх загроз, економічної нестабільності та фінансових обмежень виникає потреба у формуванні системного підходу до інвестування, який би враховував як внутрішні ресурси, так і зовнішні виклики.

Для досягнення стратегічних цілей розвитку аграрного сектору необхідно мати комплексну модель, яка враховує взаємозв'язки між різними учасниками інвестиційного процесу, нормативно-правовими аспектами та внутрішніми ресурсами підприємства. З цією метою було розроблено загальну декомпозицію концептуальної моделі інвестиційної політики (рис.3.1).

У сучасних умовах динамічного економічного середовища ефективна інвестиційна політика є ключовим чинником забезпечення конкурентоспроможності та довгострокового розвитку підприємства. Для аграрних компаній, зокрема таких, як ПрАТ «Агрохолдинг Авангард», інвестиції відіграють вирішальну роль у підтримці стабільного виробництва, модернізації технічної бази, освоєнні нових ринків та впровадженні інновацій. Проте в умовах

зовнішніх загроз, економічної нестабільності та фінансових обмежень виникає потреба у формуванні системного підходу до інвестування, який би враховував як внутрішні ресурси, так і зовнішні виклики [39].

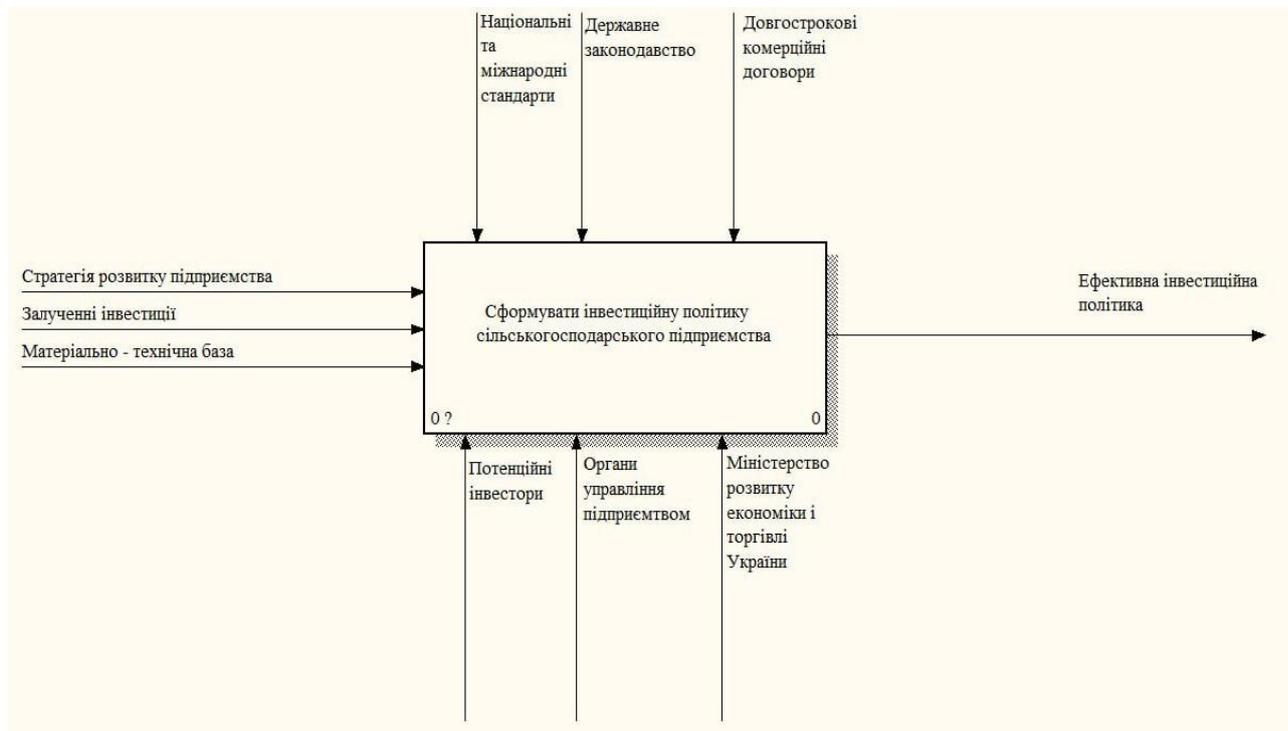

Рис. 3.1 Загальна декомпозиція концептуальної моделі інвестиційної політики сільськогосподарського підприємства

Джерело: власні дослідження.

На другому етапі деталізації концептуальної моделі інвестиційної політики сільськогосподарського підприємства, поданому на рисунку, розкрито логічну послідовність формування ефективної інвестиційної діяльності. Центральне місце у схемі займає процес оцінки інвестиційної привабливості, що базується на таких вхідних чинниках, як стратегія розвитку підприємства, наявність матеріально-технічної бази та обсяги залучених інвестицій (рис. 3.2).

Подальший розвиток моделі передбачає створення гарантій інвесторам, що є ключовим аспектом для забезпечення довіри з боку потенційних інвесторів. Цей блок тісно пов'язаний із дотриманням державного законодавства, міжнародних стандартів та укладенням довгострокових комерційних договорів, що посилює правову та економічну захищеність інвестицій.

Завершальний етап - вкладання капіталу та моніторинг ефективності його використання - має на меті не лише реалізацію інвестицій, але й постійний контроль за їх ефективністю, що дозволяє оперативно вносити корективи в інвестиційну політику підприємства. Важливу роль у цьому процесі відіграють органи управління підприємством, потенційні інвестори та Міністерство розвитку економіки і торгівлі України, які взаємодіють в межах заданої структури.

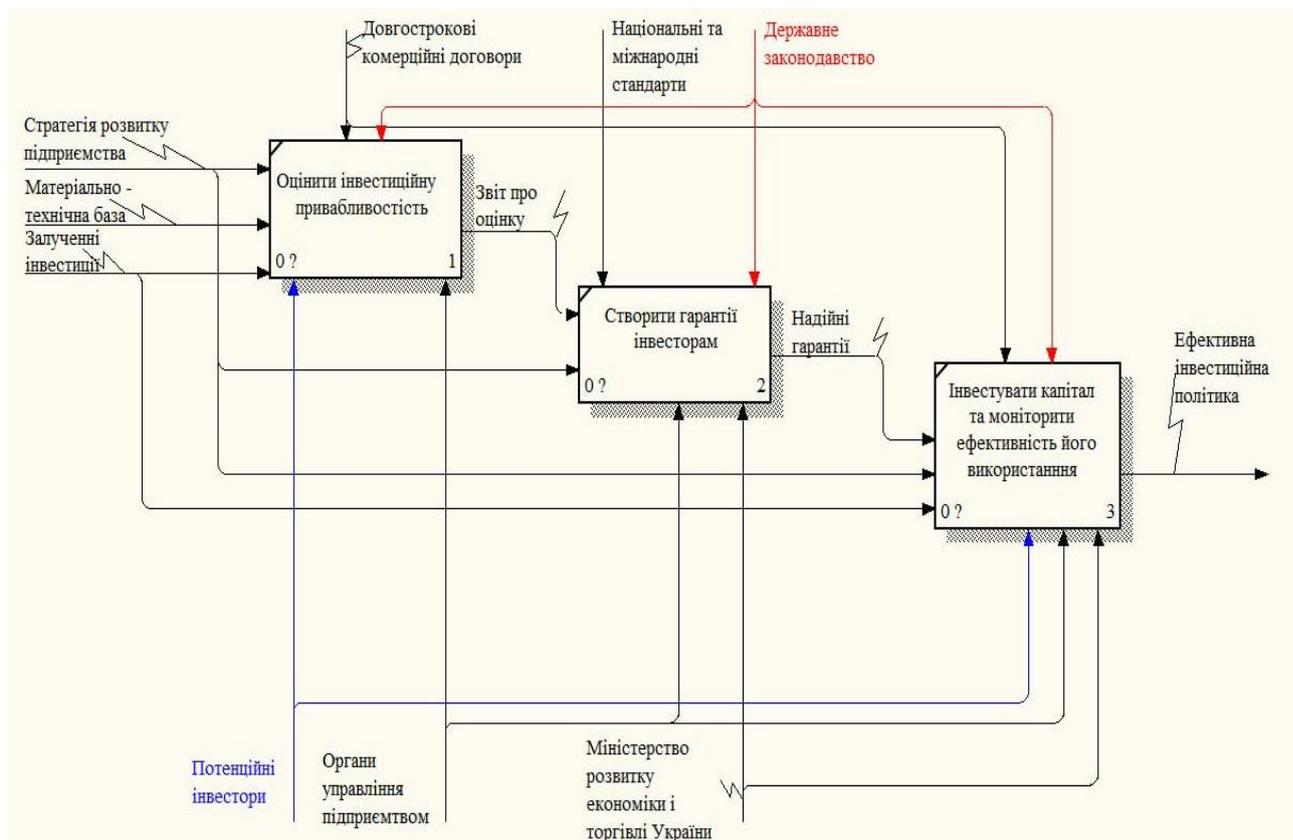

Рис. 3.2 Декомпозиція першого рівня концептуальної моделі інвестиційної політики сільськогосподарського підприємства

Джерело: власні дослідження.

Представлена деталізована схема ілюструє чітко структуровану та послідовну модель прийняття інвестиційних рішень у сільському господарстві, що враховує специфіку аграрного виробництва та підвищений рівень галузевих ризиків. Її ключовою перевагою є комплексний підхід, який поєднує оцінку внутрішніх фінансово-економічних можливостей підприємства, його інвестиційного потенціалу та рівня фінансової стійкості із зовнішніми

чинниками, зокрема державною підтримкою, гарантіями інституцій розвитку та впливом ринкового середовища. Така інтеграція дозволяє узгодити інтереси підприємств, інвесторів і держави, що є важливою передумовою для активізації інвестиційних процесів в аграрному секторі.

Запропонована модель сприяє підвищенню прозорості інвестиційних рішень, зниженню інформаційної асиметрії та формуванню довіри з боку потенційних інвесторів, що особливо актуально в умовах економічної нестабільності та воєнних ризиків. У результаті її застосування створюються передумови для реалізації зваженої та ефективної інвестиційної політики, орієнтованої на довгостроковий розвиток, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств та забезпечення сталого розвитку аграрного сектору України в цілому.

3.2 Удосконалення інвестиційної політики ПрАТ «Агрохолдинг Авангард»

Для підвищення ефективності інвестиційної політики ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» насамперед необхідно впровадити стратегічний підхід до планування інвестицій. Це означає розробку чіткої інвестиційної стратегії, яка буде узгоджена із загальними цілями розвитку підприємства. Така стратегія повинна враховувати аналіз внутрішніх ресурсів, ризиків, потенційних джерел фінансування, а також прогноз розвитку зовнішнього середовища. Важливим етапом стане формування інвестиційного бюджету з чітким поділом на коротко-, середньо- та довгострокові проекти.

Другим важливим напрямом удосконалення інвестиційної політики підприємства є впровадження комплексної системи оцінки ефективності інвестиційних проектів на всіх етапах їх життєвого циклу — від етапу обґрунтування до завершальної стадії реалізації. Такий підхід дає змогу не лише оцінити доцільність вкладення капіталу на початковому етапі, а й здійснювати

постійний моніторинг фактичних результатів з метою своєчасного виявлення відхилень від запланованих фінансово-економічних показників. У разі виявлення таких відхилень керівництво підприємства отримує можливість оперативно коригувати інвестиційні рішення, оптимізувати структуру витрат та мінімізувати фінансові ризики.

Для забезпечення об'єктивності та повноти оцінювання доцільно застосовувати сучасні фінансові методи аналізу ефективності інвестицій, зокрема показники чистої приведеної вартості (NPV), внутрішньої норми дохідності (IRR), індексу рентабельності інвестицій (PI) та строку окупності (PP). Використання зазначених інструментів дозволяє комплексно оцінити прибутковість, ризикованість і ліквідність інвестиційних проєктів, а також порівняти альтернативні варіанти вкладення капіталу за єдиними критеріями. У результаті формується більш зважений та економічно обґрунтований підхід до відбору інвестиційних проєктів, що сприяє підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів і забезпеченню сталого розвитку підприємства [25].

В умовах високої нестабільності зовнішнього середовища важливим є підвищення гнучкості інвестиційної політики. Для цього необхідно передбачити механізми адаптації до змін економічних і політичних умов, зокрема шляхом формування інвестиційного резерву, перегляду пріоритетів у разі форс-мажорів та диверсифікації інвестиційного портфеля. Диверсифікація може стосуватись як напрямів інвестування (виробничі потужності, логістика, ІТ), так і джерел фінансування (власні кошти, банківські кредити, грантове фінансування, стратегічні інвестори). Окрему увагу слід приділити цифровізації процесів управління інвестиційною діяльністю. Впровадження спеціалізованого програмного забезпечення для моніторингу проєктів, аналізу фінансових показників і прогнозування ефективності дозволить підвищити прозорість, точність і швидкість прийняття рішень. Це, у свою чергу, позитивно вплине на довіру з боку інвесторів та партнерів, а також підвищить конкурентоспроможність підприємства на ринку [24].

Важливим напрямом удосконалення інвестиційної політики є активізація співпраці з державними та міжнародними фінансовими інституціями. Участь у програмах підтримки агропромислового комплексу, використання податкових пільг для інвесторів та залучення іноземних партнерів може суттєво розширити фінансові можливості підприємства.

Висновки до розділу 3

1. Розробка та впровадження ефективної фінансової стратегії сільськогосподарських підприємств дозволяє оптимізувати використання власних і залучених ресурсів, підвищити ліквідність та знизити інвестиційні ризики. Комплексний підхід до інвестиційної політики, що враховує внутрішні можливості підприємства та зовнішні гарантії, забезпечує прозорість процесів і створює довіру серед інвесторів. Для аграрних підприємств стратегічне планування інвестицій стає ключовим чинником забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності. Реалізація концептуальної моделі інвестиційної політики дозволяє системно оцінювати привабливість проєктів, контролювати їх виконання та коригувати дії відповідно до змін зовнішнього середовища.

2. Удосконалення інвестиційної політики ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» передбачає стратегічне планування, ефективну оцінку проєктів та підвищення гнучкості діяльності в умовах нестабільності. Впровадження сучасних методів аналізу ефективності, цифрових інструментів моніторингу та диверсифікації інвестиційного портфеля сприятиме оптимальному використанню ресурсів та зниженню ризиків. Сукупно це створює фінансові передумови для ефективного використання капіталу та сталого розвитку підприємства в умовах нестабільного економічного середовища.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було розглянуто теоретичні та практичні аспекти інвестиційної діяльності підприємств, зокрема у сфері сільського господарства:

1. Встановлено, що інвестиційна діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності, фінансової стійкості та довгострокового розвитку підприємства в умовах постійних змін зовнішнього середовища. Ефективне управління інвестиційними ресурсами дозволяє підтримувати ліквідність та формувати стратегічні резерви.

2. Обґрунтовано, що фінансовий механізм інвестиційної політики є визначальним елементом управління інвестиційною діяльністю підприємства. Його структура, яка охоплює правові, методичні, інформаційні та інструментальні компоненти, забезпечує узгодженість управлінських рішень. Злагоджена взаємодія цих складових підвищує адаптивність підприємства до змін зовнішнього середовища та ефективність використання інвестиційних ресурсів.

3. Проаналізовано, що інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств України характеризується значним потенціалом, сконцентрованим переважно у великих і середніх агрохолдингах. Проведений SWOT-аналіз показав, що сучасна матеріально-технічна база, експортна орієнтація та замкнений виробничий цикл формують сприятливі умови для залучення інвестицій. Водночас фінансова нестабільність, цінова волатильність і воєнні ризики істотно підвищують інвестиційну невизначеність.

4. Виявлено, що сукупний вплив зовнішніх ризиків та залежність від кон'юнктури світових ринків стримують інвестиційну активність як приватних інвесторів, так і банківського сектору. Це зумовлює необхідність удосконалення фінансових механізмів інвестиційної політики та посилення державної підтримки аграрного сектору. Відсутність таких заходів призводить до зростання вартості капіталу та обмеження доступу до фінансових ресурсів.

5. Оцінено, що інвестиційна діяльність ПрАТ «Агрохолдинг Авангард» у 2022–2024 рр. супроводжувалась покращенням показників ліквідності та ділової активності. Зокрема коефіцієнт покриття зріс з 0,24 у 2022 р. до 1,25 у 2024 р., а оборотність оборотних активів — з 0,98 до 2,04, що свідчить про підвищення платоспроможності підприємства. Такі зміни є наслідком активізації операційної діяльності та залучення інвестиційних ресурсів.

6. Встановлено, що одночасне зниження коефіцієнта автономії з 0,51 до 0,33 та погіршення маневреності власного капіталу до $-1,51$ вказують на зростання фінансової залежності підприємства. Причиною цього стало активне використання позикових коштів для фінансування інвестиційних проєктів. Наслідком є обмеження фінансової гнучкості та підвищення чутливості до змін кредитних умов.

7. Доведено, що висока частка незавершених капітальних інвестицій у структурі необоротних активів (83,63 % у 2024 р.) свідчить про перебування підприємства в активній інвестиційній фазі. Водночас затримки з введенням активів в експлуатацію знижують віддачу інвестованого капіталу та негативно впливають на показники рентабельності. Це обумовлює потребу у посиленні фінансового контролю за реалізацією інвестиційних проєктів.

8. Запропоновано, що впровадження системної інвестиційної політики на основі стратегічного планування, сучасних методів оцінки ефективності та підвищення гнучкості управління дозволить оптимізувати використання фінансових ресурсів. Застосування комплексної моделі інвестиційної політики сприятиме зниженню ризиків, підвищенню прозорості рішень і довіри інвесторів. У результаті це створює фінансові передумови для сталого розвитку та зростання конкурентоспроможності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас О. П. Інвестиційна діяльність в Україні: реалії сьогодення. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск No 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-422>. (дата звернення: 10.05.2025).
2. Біла І.С., Посна В.С., Шевченко О.О. Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Т. 8. Вип. 1. С. 10-16.
3. Біловодська О.А. Формування і реалізація інвестиційних стратегій інноваційного розвитку підприємств: сутність, основні складові та оцінка. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 204-210.
4. Бланк І. О., Гуляєва Н. М., Вавдійчик І. М. Інвестиційний менеджмент: у трьох частинах: підручник Ч. 1. Київ: Державний торговельно-економічний університет, 2023. 503 с.
5. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С., Заїчко І. В. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1–2. С. 62–75.
6. Бурдонос Л.І., Виноградня В.М. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. *Modern Economics*. 2021. № 30. С. 47–51.
7. Волошенко С. В. Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. *Збірник наукових праць ЛОГОС*, 2020. С. 74-75. DOI: <https://doi.org/10.36074/15.05.2020.v1.28> (дата звернення: 10.05.2025).
8. Ворона А.В. Глобальні чинники впливу на інноваційний розвиток національної економіки. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. №3/1. С. 32– 36.
9. Гарбар С. В. Сутність та підходи до визначення інвестиційної привабливості промислових підприємств. *Actual problems of economics*. 2024. № 9 (279). С. 104-111.
10. Гелеверя Є. М., Сергієнко Ю. І. Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни. *Бізнес-інформ*. 2020. № 4. С. 111–117.

11. Горяча О. Л., Федоренко Ю. І. Етапи розробки інвестиційної стратегії підприємства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2020. № 2. С. 28–35.
12. Данілов О. Д., Івашина Г. М., Чумаченко О. Г. Інвестування: навч. посіб. Київ: "Вид. дім Комп'ютерпрес", 2021. 364 с.
13. Державна служба статистики : веб-сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 10.05.2025).
14. Дмитренко Б.М. Алгоритм формування інвестиційної політики аграрного підприємства: *Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі : зб. праць учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (6-7 листоп. 2025 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2025. С. 193-195*
15. Дмитренко Б.М. Орієнтири інвестиційної діяльності агрохолдингів в умовах зовнішніх викликів : *Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 листопада 2025 р. Кропивницький : Центральноукраїнський національний технічний університет. 2025. С.*
16. Дмитренко Б.М. Фундаментальні складові фінансового механізму інвестиційної політики підприємств: *Фінансове забезпечення економіки: матеріали VIII науково практичної студентської конференції, 30 травня 2025 р. Житомир: Поліський університет. 2025. С. 41-44.*
17. Довгань, Ю. В. Теоретичні аспекти управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств. *Modern Economics*. № 36 (2022). С. 38-44
18. Єльнікова Ю. В. Рейтингування регіонів України за рівнем привабливості для відповідальних інвестицій . *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 17. С. 63–68.
19. Єпіфанова І. Ю, Джеджула В. В, Коваль К. С. Сучасні методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 2. С. 80–85.

20. Караван Н. А. Аналіз методик оцінювання інтегрального рівня інвестиційної привабливості підприємства *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 4. С. 79–85.
21. Кириченко О.С. Управління інвестиційно-інноваційним забезпеченням впровадження адаптивних стратегій розвитку підприємств, малого та середнього бізнесу в умовах цифрової трансформації. *Вчені записки Університету "КРОК"*. 2023. № 4 (72). С. 94-101
22. Кримчук Н. О. Проблеми та шляхи забезпечення економічної безпеки підприємства. *Науковий блог. Національний університет «Острозька академія»*. URL: <https://lnk.ua/mNBr8a8NG>
23. Кульбовський С. А. Інвестиційні стратегії українських підприємств у міжнародному бізнесі. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 3. С. 10–15.
24. Макалюк І.В., Рурак К.М. Роль інвестицій у післявоєнному відновленні України. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки* : матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції. 23 листопада 2022 року. Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2022. С. 61.
25. Манн Р. В., Махно С. В. Інноваційно-інвестиційний потенціал підприємств України: умови збереження та розвитку в повоєнний період. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 144–148.
26. Марченко В.М., Тульчинська С.О., Макалюк І.В. та ін. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. Марченко В.М. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 516 с.
27. Місевич М. А., Присяжнюк О.Ф., Марчук Д.О., Марчук О.М. Особливості управління бізнесом на основі використання діджитал технологій. *Агросвіт*. 2024. 5. С. 118–122.
28. Мороз О.В. Управління інноваційними процесами на підприємстві. Львів: Вид-во Львівського університету, 2020. 234 с.
29. Наглядова статистика. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 20.04.2025).

30. Недільська Л.В., Куровська Н.О. Модифікація оцінки інвестиційної привабливості підприємства. *Modern Economics*. 2021. № 28(2021). С. 76

31. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Інвестиційна привабливість України: основні тенденції, проблеми та ключові вектори вирішення. *Innovation and Sustainability*. 2023. No 1. С. 164-175.

32. Офіційний сайт Приватного акціонерного товариства "АГРОХОЛДИНГ АВАНГАРД" <https://avangardco.ua/nasha-dijalnist/> (дата звернення: 10.05.2025).

33. Петрашевська А. Д., Колонтай С. М., Романюк В. К. Методи оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємства в повоєнний період. *Економічний простір*. 2024. № 191. С. 345–347.

34. Погребняк А.Ю., Лопатюк В.С. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2023. №26. С. 79-83.

35. Податковий кодекс України (із змінами від 31.05.2016 №1389-УПІ [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.05.2025).

36. Примак Т. О. Цифрові трансформації збутової діяльності. Київ: НАН України, 2023. 240 с

37. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1560-12> (дата звернення: 15.12.2025)

38. Самодай В. П., Машина Ю. П., Нечвоглод І. В. Діагностика та прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. Вип. 1. С. 145–149.

39. Седікова І. О., Палвашова Г. І., Асауленко Н. В. Інвестиційна стратегія – інструмент формування стійких конкурентних переваг підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 90 – 95.

40. Семенчук Л. І., Мороз С. О. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2021. № 11. С. 898-901.

41. Степанова А., Кальний С. Інструментарій стратегічного аналізу в оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. № 2(223). С. 143–149.

42. Фінанси: підручн. / О. Я. Стойко, Д. І. Дема; за ред. О. Я. Стойка. К.: Алерта, 2017. 406 с.

43. Чапляк Н. І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи вирішення в сучасних реаліях. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-80>

44. Шавурська О. В. Оцінка ймовірності банкрутства як метод прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*. 2020. № 4. С. 22–28.